

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده بهداشت

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته Mph عفونی

عنوان

طرح بررسی علل تاخیر تشخیص در بیماران مبتلا به سل ریوی اسمیر مثبت

توسط: مینا پارسی

استاد راهنما: دکتر علی اکبر حقدوست

استاد مشاور: دکتر سید مهدی طباطبایی

سال تحصیلی: ۱۳۹۰-۱۳۹۱

**Causes of delayed diagnosis of TB in Zahedan University of
Medical Sciences in 1390**

A Thesis
Presented to
The Graduate Studies

By

Mina Parsi

In Partial Fulfillment
Of the Requirements for the Degree
Master of Public Health
Infection disease

Kerman University of Medical Sciences

February 2012

چکیده

سندمه و هدف: سل در حال حاضر یکی از علل مهم مرگ و میر در جهان می باشد این در حالی است که سالانه حدود ۱۰ میلیون نفر به مبتلایان به سل افزوده میشوند. هر فرد مبتلا به سل مسری می تواند تا ۲۰ نفر را آلوده کند. از این تعداد ۵ تا ۱۰٪ به بیماری سل مبتلا شده و نقش یک مخزن جدید را بازی می کنند لذا کاهش عفونت زائی بیماران با تشخیص سریع و درمان موثر در کنترل بیماری بسیار مهم است.

مواد و روشها: این مطالعه بصورت مقطعی و به روش توصیفی و تحلیلی بر روی بیماران اسمیر مثبت بالای ۱۵ سال ثبت شده در تیره دوم سال ۹۰، از طریق مصاحبه و پرسشنامه استاندارد شده انجام گردید. برای آنالیز از نسخه ۱۶ نرم افزار SPSS بهره گرفته شد. برای مقایسه گروه ها از آزمونهای t ، آنالیز واریانس و ضرایب همبستگی پیرسون و اسپیرمن، برای تعیین ارتباط میان متغیرهای مستقل از آزمونهای χ^2 و برای تعدیل اثر مخدوش کننده ها از رگرسیون لجستیک استفاده شد.

یافته ها: تعداد ۱۳۷ بیمار مورد مطالعه قرار گرفتند که از این تعداد ۳۴٪ مرد و ۶۶٪ زن، ۵۵٪ شهری و ۱۳٪ غیر ایرانی (افغانی) بودند. ۵۴٪ مراجعات بیماران بدنبال شروع علائم در ۲ هفته اول و ۳۸٫۷٪ مراجعات به بخش خصوصی بوده است. میانگین تاخیر بیمار 19.5 ± 1.98 روز، تاخیر سیستم بهداشتی درمانی 38 ± 2.8 روز، تاخیر تشخیص 54.5 ± 2.76 روز، 1.75 ± 2.5 و تاخیر کلی 58.36 ± 3.02 روز بود. در تاخیر کلی تشخیص ارجاع بیمار ($p=0.017$) و وضعیت اقتصادی - اجتماعی بالای میانگین ($p=0.045$) تاثیر افزایشی داشت.

نتیجه گیری: مطالعه فوق موید تاخیر در تشخیص در بخشهای مختلف بود براین اساس تقویت زیر ساختها به منظور سهولت دسترسی جامعه به خدمات تشخیصی درمانی و نیز افزایش ارتباطات بین بخشی بخصوص بخش خصوصی و غیر دانشگاهی باعث کاهش زمان تاخیر تشخیص و چرخه انتقال بیماری خواهد شد.

واژه های کلیدی: سل ریوی اسمیر مثبت، تاخیر تشخیص، زاهدان

Abstract

Background and Objectives: Tuberculosis is currently one of the major causes of death in the world. Each year about 10 million people die because of the disease, while the people with TB are added. Any patient with infectious TB can infect up to 20 persons. At the same time 5 to 10% of infected patients with tuberculosis progress to active form of this disease. Therefore these patients with active tuberculosis play the role as source of this disease. Therefore decrease of infectiousness of TB is achieved by less effective in controlling with rapid diagnosis and treatment of the patients with active form of this disease.

Methods: This study is a cross-sectional descriptive that is studied on smear positive patients with pulmonary tuberculosis, aged between 15 to 90 who are recorded in the second half 1390.

This study, was conducted through interviews and standardized questionnaires. SPSS software version 16 was used for analysis. Tests for comparing groups of t, test and Pearson and Spearman. For determining relationship between independent variables we used χ^2 and for coefficients and the adjustment of confounding effect, logistic regression were used.

Results: 137 patients were studied: (34% male, 66% female), and of these, 55% urban and 13% of non-Iranian (AF). (54% of patient visit in the first 2 weeks after the onset of symptoms) and 38.7% of visits referred by the private sector. The mean delay were as below

**19.5 ± 1.98 days average patient delay ,
health system delay of 38 ± 2.8 days ,
delayed diagnosis, 54.5 ± 2.76 days ,
1.75 ± 2.5 and 58.36 ± 3.02 days in the overall delay .**

The overall delay referral diagnosis ($p = 0.017$) and socioeconomic status - on average ($p = 0.045$) had significant effects.

Conclusion: This study confirmed delay in diagnosis in different sections. Based on this study strengthen infrastructures in order to better access to diagnosis services and treatment and increase communication between the private and academic sector in particular reduce delay in diagnosis and cause discontinuation of transmission cycle.

Keywords: TB , delayed diagnosis, Zahedan